



SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

SKRIVELSE

2026-03-12

Ärendenummer:

NV-05847-24

Genomförda insatser och uppdaterad handlingsplan med syfte att minska regelbördan för företag

Slutredovisning av regeringsuppdraget att förenkla
regelverk i syfte att minska regelbördan för företag
(regeringsbeslut KN2024/01546)

BESÖK: STOCKHOLM – VIRKESVÄGEN 2

ÖSTERSUND – FORSKARENS VÄG 5, HUS UB

POST: 106 48 STOCKHOLM

TEL: 010-698 10 00

E-POST: REGISTRATOR@NATURVARDSVERKET.SE

INTERNET: WWW.NATURVARDSVERKET.SE

Innehåll

SAMMANFATTNING	4
1. UPPDRAG OCH GENOMFÖRANDE	6
1.1 Uppdraget	6
1.2 Utgångspunkter och avgränsningar	6
1.3 Genomförande och dialoger	7
2. GENOMFÖRDA FÖRENKLINGSINSATSER OCH LÄMNADE FÖRSLAG	9
2.1 Resultat av utredningar enligt handlingsplan	9
2.1.1 Spårbarhet för farligt avfall och avfallsregistret	9
2.1.2 Frekvens för rapportering samt hantering av kommuners ersättning för förpackningsinsamling	12
2.1.3 Kommunalt avfall	12
2.1.4 Vägledning kring bedömningar av avfall, biprodukt och när avfall upphör vara avfall	14
2.1.5 Komplettering av tidigare förslag om undantag från avfallsdirektivet	16
2.2 Resultat av andra uppdrag och insatser med relevans för regelförenkling	18
2.2.1 Utveckling av effektivare arbetssätt och användning av digitaliseringens möjligheter inom tillsyn och tillsynsvägledning	19
2.2.2 Ökat fokus på förenkling vid utveckling och genomförande av EU-rättsakter	19
2.2.3 Regeringsuppdrag om insatser för industrins gröna omställning	21
3. DISKUSSION OM METODER, HINDER OCH MÖJLIGHETER I ARBETET MED REGELFÖRENKLING	22
3.1 Behov av att integrera mål för miljö, samhälle och konkurrenskraft i förenklingsinsatser	22
3.1.1 Otydlighet och fragmenterade regler kan försämra marknadens funktion	23
3.1.2 Förenklingar som sänker miljö- och klimatambitioner kan försvaga konkurrenskraften på längre sikt	23
3.1.3 Förenkling bör vara systemförbättring	24
3.2 Metoder för att identifiera insatsområden för regelförenkling	25
3.3 Metoder för att utreda och genomföra regelförenkling	26
3.4 Begränsat nationellt utrymme när EU-rätten styr	27
3.5 Behov av mer öppna data och statlig samordning i fråga om digitalisering av regler	27
4. UPPDATERAD HANDLINGSPLAN MED FORTSATTA INSATSER	30
4.1 Prioriterade förenklingsinsatser enligt Naturvårdsverkets verksamhetsplan för 2026 och långsiktig inriktning	30
4.2 Följa upp framställan med förslag på förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall	32

4.3	Följa eventuella regeländringar om kommunalt avfall och anpassa vägledning	32
4.4	Fortsatt arbete med vägledning kring bedömningar av avfall, biprodukt och när avfall upphör vara avfall	32
4.5	Planerad framställan med förslag om undantag från avfallsdirektivet	33
5.	KÄLLFÖRTECKNING	34
	BILAGA: UPPDRAGET	37

Sammanfattning

Regeringen har gett Naturvårdsverket och tio andra myndigheter i uppdrag att förenkla regelverk i syfte att minska regelbördan för företag. Vi slutredovisar Naturvårdsverkets uppdrag genom denna skrivelse.

Naturvårdsverket arbetar löpande med att skapa bra förutsättningar genom att så långt det är möjligt göra det enklare för dem vi är till för. Arbetet med uppdraget har utgått från företagets perspektiv, förutsättningar och behov. Vi har genomfört en kartläggning av förenklingsbehov och -förslag som har lyfts fram av svenska företag och branschorganisationer, fört dialog med branschorganisationer och myndigheter samt utrett möjliga förenklingar.

Exempel på genomförda förenklingsinsatser och lämnade förslag

Naturvårdsverket har utrett möjligheter att förenkla och förbättra reglerna om spårbarhet för farligt avfall och avfallsregistret. Det har resulterat i en framställan till regeringen med förslag om ändringar i avfallsförordningen, bland annat förenkling och konsolidering av administrativa moment för verksamhetsutövare, utökade undantag samt längre tidsfrister för rapportering. Vi bedömer att förslagen ger en tydligare och mer effektiv reglering, minskad administration och stärkt spårbarhet för farligt avfall.

Vi har följt frågan om kommunalt avfall och konstaterar att flera av de behov av förändringar som Naturvårdsverket tidigare har pekat på har tagits vidare av regeringen under det senaste året. Vi ser fortfarande vissa behov av att förenkla reglerna i 15 kap. 21 § miljöbalken så att dispens får medges för enskilda avfallsslag, inte endast för hela avfallsflöden. Men vi bedömer att det inte är rätt tidpunkt att aktivt driva denna fråga vidare just nu.

Vi har fortsatt utveckling av vägledning för bedömningen av avfall, biprodukter och när avfall upphör att vara avfall, med syfte att ta fram mer omfattande och praktiskt inriktad tillsynsvägledning. Vi har genomfört en omvärldsanalys för att se hur medlemsstater har hanterat liknande frågor, sammanställt relevant rättspraxis och fördjupat arbetet inom vissa fraktioner såsom schaktmassor. Myndigheten bedömer att tydligare vägledning kan stärka förutsebarheten för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare, minska behovet av omfattande tolkningar och bidra till mer likvärdig tillsyn.

Vi har påbörjat en fördjupad analys av undantag från avfallsdirektivets tillämpningsområde, med sikte på att lämna en framställan till regeringen under 2026 med samlade förslag om genomförande av undantagen. Naturvårdsverket bedömer att förenklingsförslag på detta område kan minska risken för dubbelreglering, tydliggöra tillämpliga krav och förenkla prövningen för berörda verksamheter, exempelvis inom hantering av gasformiga utsläpp, avloppsvatten och animaliska biprodukter.

Naturvårdsverket har även gjort flera förenklingsinsatser i den löpande verksamheten och inom andra regeringsuppdrag. Det handlar bland annat om

utveckling av digital infrastruktur för tillsyn och miljörapportering och implementering av ETS 2 med fokus på minskad administrativ börda för företag. Dessa insatser bedöms på sikt kunna ge omfattande förenklingar genom samordnade informationsflöden, minskad manuell hantering och tydligare kravställning.

Metoder, hinder och möjligheter i arbetet med regelförenkling

Naturvårdsverket lyfter fram möjligheter att förenkla för företag, samtidigt som samhällets miljö- och klimatambitioner bibehålls för att undvika negativa konsekvenser på längre sikt. Genom att sätta användaren i centrum – oavsett om det är kommuner, företag eller andra myndigheter som användare – skapar vi smidigare processer, tydligare stöd och bättre samarbete. Det kan minska regelbördan samtidigt som förutsägbarhet, rättssäkerhet och förutsättningar för hållbar utveckling stärks.

Naturvårdsverkets arbete med att identifiera insatsområden och att utreda och genomföra regelförenkling är tids-, kompetens- och resurskrävande. Vi konstaterar samtidigt att behovet av förenkling ofta uppstår i komplexa gränssnitt mellan EU-rätt och nationell rätt, där myndighetens handlingsutrymme är begränsat. Vi pekar på att bättre dataunderlag, mer öppna data från statliga myndigheter, bättre samordning av digitaliseringsfrågor samt mer proaktiva arbetssätt i EU-processer kan bidra till bättre resultat i förenklingsinsatser. En förutsättning för att kunna bedriva långsiktigt och verkningsfullt arbete med förenkling är att myndigheten tilldelas tillräckliga medel för detta.

Uppdaterad handlingsplan med fortsatta insatser

Naturvårdsverkets uppdaterade handlingsplan omfattar fortsatta insatser på flera verksamhetsområden enligt myndighetens verksamhetsplan för 2026. Digitalisering och användarcentrerade arbetssätt är centrala för att göra det enklare att leva upp till de regler som finns, för att långsiktigt minska regelbördan för företag. Vi planerar därtill fortsatta insatser inom vissa teman i handlingsplanen inom regeringsuppdraget, med fokus på

- uppföljning av framställan om spårbarhetssystemet för farligt avfall
- att följa eventuella regeländringar om kommunalt avfall och anpassa vägledning
- utveckling av vägledning om avfallsdefinitionen, biproduktsbegreppet samt hur bedömningar bör göras när avfall upphör att vara avfall
- framställan till regeringen med förslag om undantag från avfallsdirektivet.

1. Uppdrag och genomförande

1.1 Uppdraget

Regeringen har gett Naturvårdsverket och tio andra statliga myndigheter i uppdrag att förenkla regelverk i syfte att minska regelbördan för företag (se bilaga: Uppdraget). Naturvårdsverket ska enligt uppdraget se över och förenkla egna föreskrifter och allmänna råd samt lämna förslag beträffande lagar och förordningar inom sina verksamhetsområden.

Enligt uppdraget ska en delredovisning lämnas senast den 15 mars 2025, med redogörelse för resultat av kartläggning och analys med en handlingsplan för uppdragets genomförande. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 mars 2026 till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) med kopia till Tillväxtverket. I den ska myndigheterna redogöra för genomförda regelförenklingar och lämnade förslag, förväntade effekter för företag, samt metoder, hinder och möjligheter i arbetet med regelförenkling. I slutredovisningen ska det även finnas en uppdaterad handlingsplan med förslag om fortsatta insatser.

Naturvårdsverket har lämnat en delredovisning¹ den 6 mars 2025 och slutredovisar uppdraget genom denna skrivelse.

1.2 Utgångspunkter och avgränsningar

Arbetet med regeringsuppdraget har utgått från att identifiera de regelförenklingsbehov som är mest betungande för företag, särskilt för små och medelstora företag, samt deras administrativa och ekonomiska kostnader. I urvalet av vilka behov som tagits vidare till handlingsplan har Naturvårdsverket avgränsat sig till sådana regelverk där Sverige har rådighet, där det inte redan pågår statliga utredningar eller beredning inom Regeringskansliet, samt där förändringar kan göras i överensstämmelse med EU-rätten och utan uppenbara försämringar i måluppfyllelse sett till vilka syften som regelverken har.

Vi har tolkat begreppet ”regelförenkling” bredare än bara att förändra i regler såsom lagar, förordningar eller föreskrifter. Regelförenkling kan utifrån Naturvårdsverkets synsätt även vara att utveckla myndighetens tolkning, tillämpning eller förhållningssätt till regelverk – om det innebär förenklingar för företag. Vad som är ”förenkling” för företag beror på situation och kontext.

¹ Naturvårdsverket (2025). Naturvårdsverkets kartläggning och handlingsplan för att utreda möjliga regelförenklingar. Delredovisning av regeringsuppdraget att förenkla regelverk i syfte att minska regelbördan för företag (regeringsbeslut KN2024/01546). Skrivelse 2025-03-06. Ärendenummer NV-05847-24.

Företagens perspektiv som användare bör vara centralt för att förstå behov av förenkling, hur det kan påverka olika typer av företag (bl.a. sett till storlek) och hur förenkling kan se ut i praktiken. Se ytterligare beskrivning av utgångspunkter och avgränsningar i Naturvårdsverkets delredovisning av uppdraget² och därtill vidare diskussion om arbete med regelförenkling i kapitel 3 i denna slutredovisning.

1.3 Genomförande och dialoger

Naturvårdsverket har genomfört regeringsuppdraget i form av ett övergripande projekt i flera faser, med behovsanpassad arbetsgrupp och styrgrupp för de olika delarna av genomförandet. Dag Lestander och Oskar Adenfelt har varit projektledare.

Vi har under den första fasen av genomförandet (i kartläggning, analys och framtagande av handlingsplan till delredovisning) genomfört dialogmöten med ett antal branschorganisationer. Naturvårdsverket uppdrog åt en konsult att göra förstudie³ inom avfallsområdet vilket innefattade intervjuer med företrädare för vissa branschorganisationer och företag. Se även Naturvårdsverkets delredovisning⁴ av regeringsuppdraget.

I slutet av mars 2025 hade vi ett uppföljande dialogmöte med branschföreträdare⁵ som genomfördes i samarbete med Svenskt Näringsliv och Näringslivets regelnämnd. Syftet var att presentera Naturvårdsverkets analyser, slutsatser och handlingsplan samt att fånga upp intresse från branschföreträdare att följa våra fortsatta utredningar enligt handlingsplan. Under genomförandet av handlingsplanen har vi genomfört dialogmöten med aktörer från både näringslivet och myndigheter, framför allt i utredningen om förändringar i reglerna för spårbarhet för farligt avfall och avfallsregistret (se Naturvårdsverkets framställan⁶) och i mindre omfattning i fråga om vägledning kring bedömningar av avfall, biprodukt och när avfall upphör vara avfall. Utöver detta har vi haft dialogmöte med delar av Delegationen för cirkulär ekonomi, deltagit i Näringslivets

² Naturvårdsverket (2025). Naturvårdsverkets kartläggning och handlingsplan för att utreda möjliga regelförenklingar. Delredovisning av regeringsuppdraget att förenkla regelverk i syfte att minska regelbördan för företag (regeringsbeslut KN2024/01546). Skrivelse 2025-03-06. Ärendenummer NV-05847-24.

³ Gunnar Fredriksson Miljöutredningar (2024). Förstudie avseende upplevd regelbörda inom avfallsområdet. November 2024. Förstudie på uppdrag av Naturvårdsverket (tillgänglig som underlag i ärende NV-05847-24).

⁴ Se avsnitt 1.3 i Naturvårdsverkets delredovisning av regeringsuppdraget, Naturvårdsverket (2025).

⁵ Närvarande i mötet var representanter för bl.a. Svenskt Näringsliv, Näringslivets regelnämnd (NNR), Lantbrukarnas riksförbund (LRF), Visita, Maskinentreprenörerna, Svensk Sjöfart, Återvinningsindustrierna, Jernkontoret, Innovations- och kemiindustrierna i Sverige (IKEM), Skogsindustrierna, Drivkraft Sverige och Sveriges Färg och Lim Företagare (SVEFF).

⁶ Naturvårdsverket (2026). Förslag på förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall - Framställan om ändringar gällande transportdokument, anteckningsskyldighet och att lämna uppgifter till avfallsregistret. Skrivelse 2026-02-26. Ärendenummer NV-05847-24.

regelnämnds (NNR) seminarium Maximizing impact and minimising burdens, och tagit del av NNR:s Korta observationer angående Återrapporter 2025⁷.

Naturvårdsverket har under genomförandet haft löpande kontakter med Tillväxtverket och de andra myndigheter som har haft samma uppdrag från regeringen. Syftet har varit att få råd och stöd från Tillväxtverket och att utbyta erfarenheter och skapa kontakter mellan myndigheterna.

Beslut om denna slutredovisning har fattats av Naturvårdsverkets generaldirektör Johan Kuylenskierna den 12 mars 2026 (NV-05847-24).

⁷ Näringslivets regelnämnd (2025). NNRs Korta observationer angående Återrapporter 2025. Tillgängligt i Naturvårdsverkets ärende NV-05847-24.

2. Genomförda förenklingsinsatser och lämnade förslag

2.1 Resultat av utredningar enligt handlingsplan

Naturvårdsverkets delredovisning av uppdraget innehöll en handlingsplan för vidare utredning av regelförenklingsbehov inom fem teman

- spårbarhet för farligt avfall och avfallsregistret – att utreda hur bland annat anteckningsskyldigheten för farligt avfall och lämnande av uppgifter till avfallsregistret kan förenklas och göras mer ändamålsenligt samt vilka tekniska lösningar som krävs för detta
- rapporteringsfrekvens och utbetalningar av ersättningar gällande förpackningsinsamling – att utreda frekvens för kommuners och producentansvarsorganisationers rapportering samt hantering av kommuners ersättning för förpackningsinsamling
- kommunalt avfall – att aktivt följa regeländringar som har betydelse för gränsdragningen och tillämpningen av begreppet ”kommunalt avfall” samt angränsande frågor om ansvar för avfall, för att senare under 2025 bedöma om det finns behov och förutsättningar att utreda regelförenklingar i fråga om kommunalt avfall vidare
- vägledning kring bedömningar av avfall, biprodukt och när avfall upphör vara avfall i syfte att förenkla för tillsynsmyndigheter och verksamheter
- undantag från avfallsdirektivet – att utreda kompletteringsbehov av tidigare lämnat förslag om att reglera undantag i miljöbalken i stället för i avfallsförordningen.

Nedan redovisar vi resultat av dessa utredningar fram till att uppdraget har slutredovisats. I vissa delar fortsätter utredning enligt handlingsplan under 2026, vilket framgår i beskrivning av en uppdaterad handlingsplan i kapitel 4.

2.1.1 Spårbarhet för farligt avfall och avfallsregistret

Naturvårdsverket har utrett hur reglerna om spårbarhet för farligt avfall och avfallsregistret kan förenklas för verksamhetsutövare samtidigt som spårbarheten stärks. Utredningen påbörjades 2024 och har fortsatt inom ramen för handlingsplanen i regeringsuppdraget om regelförenkling. Utredningen har resulterat i förslag till ändringar i 6 kap. avfallsförordningen (2020:614) i en

framställa till regeringen, samt bedömningar om möjliga ytterligare förenklingar i myndighetens IT-system.⁸

Förslaget är sammanfattningsvis att:

- Bestämmelserna i 6 kap. avfallsförordningen ändras så att dagens krav på *transportdokument* (6 kap. 19 §) och *anteckningsskyldighet* för den som lämnar eller transporterar ett farligt avfall (6 kap. 1–3 §§ och 5 § punkt 1 och 3) ersätts med ett gemensamt ansvar mellan transportör och lämnare att ta fram en *transportanteckning*. För transport av mindre mängder eget avfall som uppstått inom *mobil installationsverksamhet*, *underhållsverksamhet* eller *annan liknande serviceverksamhet*, föreslås att skyldigheten att ta fram transportanteckning ska gälla först när avfallet transporteras bort från den plats eller anläggning där verksamheten vanligtvis lagrar sitt eget avfall.
- För den som tar emot ett farligt avfall ska dagens anteckningsskyldighet (6 kap. 3 § punkt 1 och 5 § punkt 1) ersättas med en skyldighet att ta fram en *mottagaranteckning* inom fem arbetsdagar från att avfallet togs emot.
- Uppgifterna i en transportanteckning respektive en mottagaranteckning ska lämnas senast *fem arbetsdagar* från det datum då anteckningen ska vara förld. Det innebär att tidsramen utökas med tre arbetsdagar jämfört med dagens två.
- Den som lämnar uppgifter i en transportanteckning till avfallsregistret ska få ett unikt *identifikationsnummer* som genereras av Naturvårdsverket. Identifikationsnumret ska uppvisas för mottagaren i ett format som går att läsa elektroniskt och inom fem arbetsdagar från att transporten påbörjades. Syftet är att förbättra spårbarheten för farligt avfall och skapa en tydligare koppling mellan den som lämnar eller transporterar ett avfall och den som tar emot avfallet.
- Särskilda bestämmelser införs om hur avfallsproducenten respektive insamlaren ska genomföra sin antecknings- och rapporteringsskyldighet vid hantering av farligt avfall i *gemensamma avfallsutrymmen*. Avfallsproducenten föreslås, i stället för att ta fram transportanteckning, föra löpande anteckningar om det farliga avfall som lämnas till ett sådant utrymme. Uppgifterna ska sammanställas och lämnas till avfallsregistret halvårsvis. Förslaget är även att den som samlar in farligt avfall från ett gemensamt avfallsutrymme, i stället för uppgift om vem som gett upphov till en avfallsmängd, ska få ange den totala mängden av varje typ av farligt avfall som samlas in från avfallsutrymmet och vem som tillhandahåller det.
- Dagens anteckningsskyldighet för den som *mäklar eller handlar* med ett farligt avfall (6 kap. 4 och 11 §§) ska ersättas med en skyldighet att löpande anteckna uppgifter om det farliga avfall som mäklats eller handlats

⁸ Naturvårdsverket (2026). Förslag på förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall - Framställa om ändringar gällande transportdokument, anteckningsskyldighet och att lämna uppgifter till avfallsregistret. Skrivelse 2026-02-26. Ärendenummer NV-05847-24.

och att uppgifterna halvårsvis sammanställs och lämnas till avfallsregistret. Likaså föreslås att även den som antecknat behandlingsresultat (6 kap. 5 § punkt 2) ska få sammanställa och lämna sina uppgifter halvårsvis.

- *Undantagen utökas för kommunen*, eller den som kommunen anlitar, vid *transport och insamling av farligt avfall från hushåll* (6 kap. 22 och 24 §§). Kommunen, eller den som kommunen anlitar, ska helt undantas krav på att ta fram transportanteckning och mottagaranteckning fram till dess att avfallet ska transporteras bort från den plats där kommunen samlar in sådant avfall, exempelvis kommunens återvinningscentral. I praktiken innebär detta en minskad regelbörda för kommunen främst genom att dagens krav på transportdokument tas bort.
- Undantaget från anteckningsskyldighet vid viss insamling av avfall som har producerats av hushåll utökas till att även gälla när hushåll lämnar *konsumentelavfall eller bärbara batterier* till en verksamhet som tar emot det enligt ett producentansvar. Detta innebär att till exempel butiker inte behöver ta fram mottagaranteckning när de samlar in sådant avfall från hushåll.
- Bestämmelserna i 6 kap. förtydligas genom att en *definition av begreppet transport* införs.

Naturvårdsverket bedömer att de föreslagna regelförändringarna kommer att kräva anpassningar i avfallsregistrets digitala infrastruktur för att genomföras. Utöver dessa nödvändiga justeringar bedömer Naturvårdsverket att det finns betydande möjligheter för myndigheten att ytterligare förenkla verksamheternas informationshantering genom strategiska utvecklingsinsatser. Genomförandet av de nödvändiga anpassningarna i avfallsregistret förutsätter att Naturvårdsverket tillförs medel för detta, liksom för genomförande av strategiska utvecklingsinsatser för att realisera möjligheter till ytterligare förenkling.

Myndigheten bedömer att de föreslagna regeländringarna berör i stort sett samtliga verksamheter som är aktiva i Sverige idag eftersom de kan antas ha att göra med farligt avfall på något sätt någon gång. Det kan handla om upp till cirka en miljon företag och därtill många verksamheter som är myndigheter eller organisationer. Vi bedömer att förslagen innebär en tydligare lagstiftning, administrativa lättnader och ökad flexibilitet i rapporteringen för de flesta verksamheter som omfattas av rapporteringskraven i dag. De direkta positiva konsekvenserna av förslagen (i form av bl.a. förenklade krav, undantag och enklare system) berör främst de verksamheter som hittills har arbetat aktivt för att uppfylla nuvarande regler. Konkurrensvillkoren förväntas påverkas positivt för dessa företag.

Förslagen förväntas samtidigt bidra till ett förbättrat spårbarhetssystem för farligt avfall, med förbättrade möjligheterna för tillsynsmyndigheter och brottsbekämpande myndigheter att bedriva effektiv tillsyn och att uppmärksamma oseriös eller illegal avfallshantering. Det vill säga att förslagen sammantaget kan förväntas bidra till positiva konsekvenser för samhället och miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö.

2.1.2 Frekvens för rapportering samt hantering av kommuners ersättning för förpackningsinsamling

Naturvårdsverket påbörjade under våren 2025 utredning av möjliga förenklingar i frekvens för rapportering samt hantering av kommuners ersättning för förpackningsinsamling. I dialog med Avfall Sverige den 3 juni 2025 framkom dock att branschorganisationen var tydligt negativt inställda och avrådde från den typ av förenkling som vi undersökte. Skälet var framför allt att kommunerna skulle påverkas negativt av att behöva ligga ute med kostnader under längre perioder mellan rapporteringstillfällen. Avfall Sverige pekade på att det redan i dag är stora fördröjningar på utbetalningar till kommunerna. Organisationens lyfte i stället behov av förenklingar på andra sätt inom rapporteringen av förpackningsavfall. Till exempel i fråga om till vem rapportering ska göras, automatisering av rapportering, vilka uppgifter som ska rapporteras, återanvändning av uppgifter, med mera.

Naturvårdsverket konstaterade att den tänkta förenklingen som lyftes fram i handlingsplanen inte var lämplig att utreda vidare, sett utifrån Avfall Sveriges negativa synpunkter. Därtill fick myndigheten i början av 2025 ett nytt uppdrag⁹ av regeringen; att föreslå hur det svenska regelverket ska kompletteras och anpassas till EU-förordningen om förpackningar. I uppdraget ska myndigheten beakta bland annat ”hur implementering över miniminivå kan undvikas och hur omotiverade regelbördor kan motverkas samt hur administrativa kostnader och andra kostnader för företag och myndigheter inte ökar mer än nödvändigt”. Uppdraget är uppdelat i fyra delredovisningar och Naturvårdsverket har lämnat in två redovisningar under 2025. Redovisningarna innehåller förslag på nationella bestämmelser som kompletterar EU-förordningen om förpackningar.¹⁰ Vidare har Naturvårdsverket publicerat vägledning till berörda aktörer på myndighetens webbplats.

Naturvårdsverket har av ovanstående skäl valt att avsluta den del av handlingsplanen som handlade om att utreda möjliga förändringar i frekvens för rapportering samt hantering av kommuners ersättning för förpackningsinsamling.

2.1.3 Kommunalt avfall

Naturvårdsverket har fortsatt att följa frågan om kommunalt avfall, för att se hur regeringens föreslagna regeländringar faller ut i relation till de förenklingsbehov som myndigheten pekade på i delredovisningen av uppdraget. I promemorian *Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer*

⁹ Klimat- och näringslivsdepartementet (2025). Uppdrag till Naturvårdsverket att lämna förslag till kompletteringar av EU:s förpackningsförordning i svensk rätt. Regeringsbeslut 2025-02-27. KN2024/02627 och KN2025/00532.

¹⁰ Naturvårdsverket (2025). Förslag till kompletteringar av EU:s förpackningsförordning i svensk rätt. <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/regeringsuppdrag/pagaende-regeringsuppdrag/uppdrag-till-naturvardsverket-att-lamna-forslag-till-kompletteringar-av-eus-forpackningsforordning-i-svensk-ratt/> [tillgänglig 2026-02-04].

*cirkulär ekonomi*¹¹ föreslogs bland annat förändringar gällande ansvaret för kommunalt avfall. Efter remittering och vidareutveckling av förslagen återkom regeringen i december 2025 med en lagrådsremiss¹² på samma tema, vilket har gått vidare som proposition¹³ och betänkande¹⁴ för behandling i riksdagen.

Naturvårdsverket har lämnat yttrande¹⁵ till regeringen på promemorian och därtill synpunkter på Regeringskansliets delning av lagrådsremiss innan den färdigställdes. Sett utifrån regeringens proposition konstaterar Naturvårdsverket att det kvarstår behov av att förenkla reglerna om kommunalt avfall, för att bland annat möjliggöra cirkulära affärsmodeller för små och medelstora företag. Såvida riksdagens beredning¹⁶ av regeringens förslag inte leder till några större ändringar ser Naturvårdsverket fortsatt behov av att ändra utformningen av regler kring hanteringen av kommunalt avfall som riskerar att hämma cirkulära system.

Regeringens proposition (i fråga om 15 kap. 21 § miljöbalken) innebär att en ansökan om dispens ska avse allt kommunalt avfall från en verksamhet. Naturvårdsverket anser att detta kan skapa betydande hinder för etablering av cirkulära system, särskilt sådana som riktar in sig på enskilda avfallsströmmar, vilket skulle kunna hindra innovationer. Ett exempel på hur cirkulära system kan drabbas är redan etablerade system för separat insamling av pappershanddukar från verksamheter. Bestämmelsen innebär att de verksamheter som vill ansluta sig till den insamlingen inte bara behöver ansöka om dispens för detta, utan även för övrigt kommunalt avfall. Myndigheten bedömer även att den valda lösningen kan skapa oproportionerliga konsekvenser för stora verksamheter. Ett exempel är sjukhus, som ger upphov till både kommunalt och icke-kommunalt restavfall som skulle kunna samlas in i samma flöden men vill fortsätta anlita kommunen för insamling av livsmedels- eller köksavfall. I detta fall skulle sjukhuset behöva ansöka om dispens för att hantera allt kommunalt avfall utanför kommunens system, även om det inte finns någon lämplig aktör som kan hantera livsmedels- eller köksavfall. Naturvårdsverket anser därför att reglerna bör utformas så att dispens får medges för enskilda avfallsslag, inte endast för hela avfallsflöden.

¹¹ Klimat- och näringslivsdepartementet (2024). Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi. Promemoria. KN2024/02249. 12 november 2024.

¹² Regeringen (2025). Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning. Lagrådsremiss. Stockholm en 11 december 2025.

¹³ Regeringens proposition. Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning. Prop. 2025/26:108. Stockholm den 29 januari 2026.

¹⁴ Betänkande 2025/26: MJU19 Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning.

¹⁵ Naturvårdsverket (2025). Naturvårdsverkets yttrande över promemorian Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi (KN2024_02249). Yttrande 2025-02-06. Ärendenummer NV-08397-24.

¹⁶ Beredning av betänkande 2025/26: MJU19 var planerad i utskottet den 12 mars 2026 enligt https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/betankande/reformering-av-avfallslagstiftningen-for-okad_hd01mju19/ [tillgänglig 2026-02-12].

Vi ser i övrigt flera positiva förändringar genom regeringens förslag liksom de redan genomförda förändringarna¹⁷ i avfallsförordningen. Förändringarna ger en tydligare struktur vilket bland annat gör det lättare att se vilket ansvar för utsortering, insamling och behandling som faller på respektive aktör. Ett annat exempel på förenkling som välkomnas är regeringens förslag på ändring av 15 kap. 21 § miljöbalken, som möjliggör för verksamhetsutövare att ansöka om dispens för att anlita annan än kommunen för hantering av kommunalt avfall i ett helt län. I dag behöver en sådan ansökan göras i respektive kommun.

Vi konstaterar sammanfattningsvis att flera behov av förändringar som Naturvårdsverket har pekat på redan har beslutats under 2025 eller ser ut att snart komma till beslut (under antagande att regeringens proposition får stöd av riksdagen). Vi ser fortfarande vissa behov av att förenkla reglerna i 15 kap. 21 § miljöbalken så att dispens får medges för enskilda avfallsslag, inte endast för hela avfallsflöden. Men vi bedömer att det just nu inte är rätt tidpunkt att aktivt driva denna fråga vidare. Naturvårdsverket bedömer att nämnda förväntade förändringar i reglerna om kommunalt avfall innebär behov av anpassning och utveckling av myndighetens vägledning, vilket därför står med i den uppdaterade handlingsplanen i avsnitt 4.2.

2.1.4 Vägledning kring bedömningar av avfall, biprodukt och när avfall upphör vara avfall

Oklarheter kring tolkningar av avfallsdefinitionen, biproduktsbegreppet och när avfall upphör att vara avfall lyfts återkommande av både verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter. Genom en tydligare och mer lättillgänglig vägledning ges en förutsägbarhet i bedömningar och förutsättningar att aktörerna kan leva upp till de krav som ställs. Naturvårdsverket bedömer att en utvecklad och tydlig vägledning kan förenkla för både tillsynsmyndigheter och verksamheter. Flera aktörer har lyft att det ofta inte är reglerna i sig som är problematiska, utan att det råder oklarheter kring hur dessa ska tolkas.

Under 2025 har Naturvårdsverket påbörjat arbetet med att ta fram ett mer omfattande tillsynsvägledningspaket på området avfallsdefinitionen, biprodukt och när avfall upphör att vara avfall. I syfte att få underlag till vägledningen, har Naturvårdsverket låtit en konsult genomföra en studie över andra medlemsstaters vägledning inom dessa områden.¹⁸ Studien pekar på att olika medlemsländer har implementerat avfallsdirektivet utifrån respektive lands rättsliga grund. Det är därför inte alltid möjligt att jämföra mellan medlemsländer. Till exempel har vissa länder genomfört ett system där en myndighet fattar beslut kring bedömningar om avfall och biprodukt i specifika ärenden. Det finns också exempel där ett beslut om

¹⁷ Regeringskansliet (2025). Tydligare regler ska öka materialåtervinningen och förbättra insamlingen. Pressmeddelande från Klimat- och näringslivsdepartementet. Publicerad 17 juli 2025. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/07/tydligare-regler-ska-oka-materialatervinningen-och-forbatta-insamlingen/> [tillgänglig 2026-02-19].

¹⁸ Gunnar Fredriksson miljöutredningar (2025). Hur vägleder andra länder om avfallsdefinitionen, biprodukt och när avfall upphör att vara avfall? En studie på uppdrag av Naturvårdsverket.

avfall respektive biprodukt fattas i samband med miljöprövning av tillståndspliktiga verksamheter. Det finns dock länder som har tagit fram intressanta lösningar. Det handlar om ett mer utarbetat stöd för att utföra bedömningar kring begreppen avfall och biprodukt och att tillsynsmyndigheter har tagit fram ett mer detaljerat vägledningsstöd för en viss fraktion.

Avfallsdefinitionen och regelverket kring denna har funnits länge. Regelverket har dubbla syften; att skydda miljön och människors hälsa samt att minska resursanvändningen. Dessa två syften är delvis motstridiga och kräver i många fall avvägningar. Studien pekar på att otydligheter på kort sikt kan minskas genom en mer utvecklad vägledning. Avfallsdefinitionen är troligen svårare att tillämpa i vissa situationer, varför det kan finnas anledning att undersöka vilka dessa situationer är. Detta kan sedan ligga till grund för en prioritering av fortsatta arbetsinsatser. Studien lyfter också att det på lite längre sikt kan finnas behov av att se över avfallsregelverket, vilket i så fall behöver ske på EU-nivå. Det finns behov av att tydliggöra vad som omfattas av avfallsdefinitionen. Förutsättningar behövs som kan kombinera kontroll och konkurrensneutralitet, som samtidigt underlättar för ansvarsfulla verksamhetsutövare.

Naturvårdsverket har också gett i uppdrag åt Luleå Tekniska Universitet att ta fram en sammanställning av praxis gällande avfallsdefinitionen och biproduktskriterierna. Syftet är att ge Naturvårdsverket stöd i de tolkningar av avfallslagstiftningen som krävs för att kunna nå längre med tillsynsvägledningen. Sammanställningen utgörs främst av domar från EU-domstolen, men även relevanta domar från Mark- och miljööverdomstolen. Sammanställningen väntas bli färdig under våren 2026.

Arbetet med att tydliggöra och underlätta hur bedömningar ska göras har även präglat arbetet inom masshantering. Naturvårdsverket fick 2024 i uppdrag att utarbeta *riktlinjer för resurseffektiv hantering av schaktmassor*.¹⁹ Uppdraget handlar om hur massor med naturligt förhöjda halter av skadliga ämnen, i synnerhet sulfidförande berg och massor innehållande arsenik, bör hanteras i syfte att uppnå ett resurseffektivt nyttjande samtidigt som tillräcklig hänsyn tas till miljö- och hälsomässiga risker. Uppdraget ska efter förlängning slutredovisas i maj 2026.²⁰ Arbetet med att ta fram vägledning för en specifik fraktion har gjort det möjligt att nå längre och att tillsynsvägleda dels kring hanteringen av entreprenadberg vad gäller riskbedömning och hantering av berget, men också bedömningar kring begreppet biprodukt.

¹⁹ Klimat- och näringslivsdepartementet (2024). Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Naturvårdsverket. Regeringsbeslut 2024-12-05. Ärendenummer KN2024/02374.

²⁰ Klimat- och näringslivsdepartementet (2026). Framställning från Naturvårdsverket om förlängd tid för uppdraget att utarbeta riktlinjer för resurseffektiv hantering av schaktmassor och ändring av uppdraget. Regeringsbeslut 2026-01-22. Ärendenummer KN2026/00025.

Naturvårdsverket har i dialog med aktörer från flertalet branscher²¹ inhämtat inspel på ytterligare områden där det finns behov av att utveckla vägledning för att förenkla bedömningar och skapa tydlighet för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare.²² Arbetssättet att utveckla mer specifik och fokuserad vägledning har välkomnats av flera branscher som även har lämnat önskemål på områden eller utpekade fraktioner.

Se vidare i avsnitt 4.3 om fortsatta insatser i en uppdaterad handlingsplan.

2.1.5 Komplettering av tidigare förslag om undantag från avfallsdirektivet

I avfallsdirektivet 2008/98/EG finns ett antal undantag från tillämpningsområdet (artikel 2). Syftet att undanta vissa fraktioner är att kraven i avfallsdirektivet generellt sett inte varit lämpliga eller tillämpbara för dessa. Några av de uppräknade undantagen är endast tillämpliga om fraktionen omfattas av annan gemenskapslagstiftning, dvs. i syfte att undvika dubbelreglering eller otydlighet kring vilken lagstiftning som ska följas. Flera av undantagen som upptas i avfallsdirektivet har inte genomförts alls i svensk rätt. Resterande undantag är idag genomförda i svensk rätt i avfallsförordningen 1 kap. 15 §. Detta innebär att man är undantagen de krav som ställs i enlighet med avfallsförordningen, men undantagen sträcker sig inte utöver det. Till exempel är miljöprövningsförordningen (2013:251) fortfarande tillämplig trots nämnda undantag. Till följd av att flera andra undantag inte heller har genomförts har det uppstått otydligheter kring vilka regler som faktiskt gäller för dessa fraktioner.

Sammantaget leder dagens genomförande av avfallsdirektivets undantag till att många verksamheter ändå prövas som avfallsverksamhet trots att direktivet ger en möjlighet till undantag. Naturvårdsverket bedömer att samtliga undantag i avfallsdirektivets artikel 2 bör genomföras i miljöbalken i syfte att nyttja undantagen fullt ut. Detta skulle förenkla för de verksamheter som idag omfattas av undantagen och i många fall tydliggöra vilken lagstiftning som gäller.

Genom regeringens proposition *Reformering av avfallslagstiftningen*²³ föreslås att ett av undantagen från avfallsdirektivet genomförs så att det kan tillämpas fullt ut. Det handlar om undantaget för *icke-förorenad jord och annat naturligt förekommande material som grävts ut i samband med byggverksamhet, när det är säkerställt att materialet kommer att användas för byggnation i sitt naturliga tillstånd på den plats där grävningen utfördes*. Förslaget är att flytta undantaget från avfallsförordningen till miljöbalken, där det tydliggörs att avfallslagstiftningen inte ska tillämpas på sådana jordar och annat naturligt material som faller in under

²¹ Byggföretagen, Golvbranschen, Jernkontoret, Innovations- och kemiindustrierna i Sverige, Installatörsföretagen, Skogsindustrierna SSAB, Svensk Handel, Teknikföretagen och Återvinningsindustrierna.

²² Dialogmöten med aktörer, 27 mars samt 10 dec 2025.

²³ Regeringens proposition. Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning. Prop. 2025/26:108. Stockholm den 29 januari 2026.

undantaget. Naturvårdsverket föreslog i ett tidigare regeringsuppdrag²⁴ att prövningen för de jordar m.m. som omfattas av undantaget lämpligast sker genom en särskild anmälningsplikt. Detta har dock i nuläget inte genomförts. Naturvårdsverket ser positivt på att regeringen avser genomföra undantaget för icke-förorenad jord och annat naturligt material och kommer under våren 2026 ta fram särskild tillsynsvägledning kring detta.

Naturvårdsverket har tidigare föreslagit att samtliga undantag bör flyttas till miljöbalken i syfte att fullt ut nyttja den möjlighet till undantag som ges i avfallsdirektivet.²⁵ Vi bedömer att behovet av att flytta samtliga undantag finns kvar.

Genom att undantagen inte nyttjats fullt ut i svensk rätt har det lett till konsekvenser för verksamheter. Utöver undantaget för icke-förorenad jord handlar det framför allt om undantagen för gasformiga utsläpp, avloppsvatten och animaliska biprodukter (ABP). När det gäller *gasformiga utsläpp* hanteras krav från på utsläpp från verksamheter genom den prövning som sker av verksamheten. I detta ingår att reglera mängder utsläpp till luft och vatten, kontroller, uppföljningar etcetera. Genom att detta undantag inte är genomfört i svensk rätt, har frågor uppkommit om gasformiga utsläpp därmed är avfall och i så fall ska prövas särskilt utifrån 29 kap. miljöprövningsförfordningen. Detta innebär att det är otydligt vilket regelverk som är tillämpligt.

I fråga om *avloppsvatten* har Naturvårdsverket i januari 2026 lämnat förslag²⁶ på hur det svenska regelverket ska anpassas till EU:s reviderade avloppsdirektiv²⁷. En slutsats i den skrivelsen är att undantag från avfallsdirektivet avseende avloppsvatten bör införas, förslagsvis genom att införa bestämmelse om undantag i 15 kap. miljöbalken. Renat avloppsvatten som återanvänds för bevattning av jordbruksmark, i enlighet med EU:s bevattningsförfordning²⁸, kommer genom ett sådant undantag antagligen också falla utanför tillämpningsområdet för 15 kap. miljöbalken, vilket Naturvårdsverket stödjer. Genom att införa undantaget för avloppsvatten minskar risken att verksamhetsutövare träffas av dubbla lagstiftningar och onödiga krav utan att miljöskyddet för den skull försvagas. Förslaget som Naturvårdsverket har lämnat om undantag för avloppsvatten kan

²⁴ Naturvårdsverket (2022). Hantering av schaktmassor och annat naturligt förekommande material som kan användas för anläggningsändamål. Redovisning av regeringsuppdrag. Skrivelse 2022-05-31. Ärendenummer NV-01151-21.

²⁵ Naturvårdsverket (2018). Behov av översyn av genomförandet av avfallsdirektivets undantag i svensk rätt. Hemställan. Ärendenummer NV-08045-17. Och Naturvårdsverket (2022). Hanteringen av schaktmassor och annat naturligt förekommande material som kan användas för anläggningsändamål. Redovisning av regeringsuppdrag. Ärendenummer NV-01151-21.

²⁶ Naturvårdsverket (2026). Förslag till författningsändringar till följd av EU:s reviderade avloppsvattendirektiv. Redovisning av ett regeringsuppdrag. Skrivelse 2026-01-29. Ärendenummer NV-09545-24.

²⁷ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2024/3019 av den 27 november 2024 om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (omarbetning).

²⁸ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2020/741 av den 25 maj 2020 om minimikrav för återanvändning av vatten.

behöva omarbetas om det redaktionellt anses lämpligare att mer samlat införa samtliga undantag från avfallsdirektivet i 15 kap. miljöbalken.

*Animaliska biprodukter*²⁹ är ytterligare ett av de undantag från avfallsdirektivet som Naturvårdsverket bedömer bör genomföras i miljöbalken för att det ska kunna nyttjas fullt ut. Avfallsdirektivet säger att ABP är undantaget avfallsregelverket, *utom sådana som är avsedda för förbränning, deponier eller användning i biogas- eller komposteringsanläggning*. Om ABP går till dessa typer av behandling, ska de alltså även fortsatt hanteras under avfallslagstiftningen. Hanteringen av ABP regleras av en EU-gemensam lagstiftning vilken utgörs av två förordningar. Jordbruksverket ansvarar för tillsynsvägledning på området. ABP-regelverket ska tillämpas oavsett om något är avfall eller inte. Syftet med lagstiftningen är att förebygga och minimera risker för människors och djurs hälsa och framför allt säkerheten i livsmedels- och foderkedjan.

Naturvårdsverket känner till ett antal situationer där ett undantag för animaliska biprodukter hade kunnat underlätta för verksamheter. Det handlar till exempel om verksamheter som vill hantera ull, skal för spridning på mark, gödsel, fjädrar m.m. där syftet är att tillvarata resurserna. Genom att ABP inte är undantaget från avfallsregelverket, har detta i vissa fall lett till otydligheter kring om hanteringen av dessa fraktioner ska prövas som avfallshantering (utöver att de faller in under ABP-lagstiftningen). Det kan leda till att verksamheter prövas både enligt ABP-lagstiftningen och enligt 29 kap. miljöprövningsförordningen. För verksamheten kan det innebära stora kostnader.

Att införa ett undantag för ABP från avfallsregelverket skulle underlätta för de verksamheter som hanterar animaliska biprodukter, i de fall då fraktionerna samtidigt bedöms vara avfall. Verksamheterna skulle då inte prövas som behandling av avfall. Det skulle kunna leda till ett tydligare regelverk för berörda aktörer. Naturvårdsverkets bedömning är att det inte skulle riskera någon ökad risk för hälsa eller miljö då miljöbalkens allmänna hänsynsregler gäller oavsett om verksamheter hanterar avfall eller inte.

Se vidare i avsnitt 4.4 om fortsatta insatser i en uppdaterad handlingsplan.

2.2 Resultat av andra uppdrag och insatser med relevans för regelförenkling

I detta avsnitt sammanfattar vi resultat från ett urval av Naturvårdsverkets andra uppdrag och insatser som på olika sätt har relevans för regelförenkling. Vissa av dessa arbeten fortsätter och omfattas av prioriterade förenklingsinsatser enligt myndighetens verksamhetsplan för 2026 (se även avsnitt 4.6).

²⁹ Avfallsdirektivet, art. 2.2 b: Animaliska biprodukter, inbegripet bearbetade produkter som omfattas av förordning (EG) nr 1774/2002, utom sådana som är avsedda för förbränning, deponier eller användning i biogas- eller komposteringsanläggning

2.2.1 Utveckling av effektivare arbetssätt och användning av digitaliseringens möjligheter inom tillsyn och tillsynsvägledning

För att främja att tillsynen är effektiv, likvärdig och ändamålsenlig samordnas och utvecklas myndighetens tillsynsvägledning så att den blir målgruppsanpassad och enhetlig. Vägledningen prioriteras utifrån tillsynsmyndigheternas behov och efter analys av regelefterlevnad och med utgångspunkt i dialoger med andra myndigheter och näringslivet.

Digitalisering är en förutsättning för en mer effektiv, samlad och likvärdig tillsyn och tillsynsvägledning. Flera strategiska digitaliseringsuppdrag, såsom företagens miljörapportering³⁰ samt standardiserade underlag till e-tjänster för anmälningar om miljöfarlig verksamhet³¹, genomförs nu på myndigheten. Vi har även under året redovisat ett regeringsuppdrag med förslag till digitala lösningar för en myndighetssammanhängande digital plattform för råd och stöd samt ett centraliserat informationssystem för uppföljning, utvärdering och rapportering.³² Arbetet har gjorts tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Jordbruksverket och länsstyrelserna och i samverkan med Folkhälsomyndigheten samt kommunerna genom SKR. Under hösten har vi påbörjat förberedelserna för genomförandet.

Digitaliseringsuppdragen har inneburit en ny och mer omfattande roll för Naturvårdsverket i miljöbalkens informationsförsörjning och medfört att vi utvecklat vår roll som färdledare och kravställare. Vi har påbörjat arbetet med att ta ett helhetsgrepp om informationsmodellering, informationsflöden och digitala lösningar med målsättningen att skapa en sammanhållen, effektiv och framtidssäkrad digitalisering av företagens miljörapportering, tillsynsvägledning och anmälningar av miljöfarlig verksamhet.

2.2.2 Ökat fokus på förenkling vid utveckling och genomförande av EU-rättsakter

Vi har utvecklat arbetssätt för ökat fokus på regelförenkling i alla utredande regeringsuppdrag, inklusive genomförande av EU-rättsakter. Utöver detta har flera av de nya regeringsuppdragen rörande EU-rättsakter under året haft uttalade krav på regelförenklingsarbete eller implementering på miniminivå. Vårt fokus på detta

³⁰ Naturvårdsverket (2026). Nytt system för företagens miljörapportering. <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/regeringsuppdrag/slutredovisade-regeringsuppdrag/nytt-system-for-foretagens-miljorapportering/> [tillgänglig 2026-02-24].

³¹ Naturvårdsverket (2025). Arbete pågår med en standardiserad e-tjänst för anmälningar av miljöfarlig verksamhet. <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/regeringsuppdrag/pagaende-regeringsuppdrag/utveckla-e-tjanstoc-h-vagledning-for-att-forenkla-anmalningar-av-miljofarlig-verksamhet/arbete-pagar-med-en-standardiserad-e-tjanst-for-anmalningar-av-miljofarlig-verksamhet/> [tillgänglig 2026-02-04].

³² Naturvårdsverket (2026). Nu fortsätter arbetet för att skapa digitala lösningar för tillsynsvägledning. Tillsynsvägledning. Tillsyn enligt miljöbalken. <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/miljobalken/tillsyn-enligt-miljobalken/digitala-losningar-for-tillsynsvagledning/> [tillgänglig 2026-02-04].

har gett tydliga resultat exempelvis vid utformningen av den nya elbilspremien och genomförandet av det nya utsläppshandelssystemet ETS 2.

Genomförandet av *elbilspremien* (en del av Sveriges Sociala klimatplan) har skett med förenklingsperspektiv. Från mitten av mars 2026 öppnar Naturvårdsverket ett nytt bidrag, en elbilspremie, för köp eller leasing av elbil. Naturvårdsverket har under året bidragit med underlag till regeringen med förslag på utformandet av premien samt bistått med kompletteringar vid revidering av planen i samband med EU-kommissionens granskning och regeringens beredning. Stort fokus har legat på regelförenkling för de sökande i förhållande till EU:s förordning om den sociala klimatfonden³³ samt vägledning om utformning av medlemsländernas sociala klimatplaner. Till exempel har vi verkat för att det inte ska ställas krav på att den sökande måste äga en bil sedan tidigare, dvs. alla inom målgruppen får söka premien oavsett om denne redan är ägare till en bil eller inte (undantaget elbil), samt att det inte ska ställas specifika krav på däck på de fordon som kan köpas och leasas inom ramen för premien. Därutöver har Naturvårdsverket under året utvecklat ett IT-system för att kunna ta emot ansökningar och betala ut premier.

Genomförandet av *ETS 2* har skett med strävan för att underlätta för näringslivet. Vi har haft fokus på att minimera den administrativa bördan för näringslivet inom ramen för det EU-lagstiftningsarbete vi varit inblandade i. Som en del i detta har vi haft dialog med näringslivet genom våra upparbetade samverkansforum med berörda branschorganisationer. Vi har bland annat arbetat med verksamhetsutövare inom ETS 2 med små utsläpp och där fått igenom att EU-genomförandeförordningen³⁴ inte ska kräva platsbesök av verifierare. Vi har även gett inspel till EU-kommissionen och övriga medlemsländer med flera förslag på förenklningar av CBAM-förordningen³⁵, inför kommissionens översyn av systemet under 2026. Naturvårdsverket har även redovisat ett regeringsuppdrag där vi lämnat förslag till hur det ska säkerställas att utsläppsrätter inom ETS 2 endast överlämnas av en aktör, även om samma bränsle har frisläppts för konsumtion vid flera tillfällen. I uppdraget föreslog vi att skyldigheten att överlämna utsläppsrätter läggs på den första aktören som tillgängliggör en bränsleprodukt för konsumtion. Syftet var att ge aktörerna bästa möjliga förutsättningar att göra rätt, med minsta möjliga administrativa börda. Vidare har vi haft stort fokus på informationsinsatser, bland annat genom webinarier, vägledningsmaterial, och prioriterat att vara tillgängliga för frågor från näringslivet.

Ett annat exempel är att Naturvårdsverket under 2025 har påbörjat den systemutveckling som krävs för att ta fram ett nationellt system som kopplas ihop

³³ Förordning (EU) 2023/955 om inrättande av en social klimatfond och om ändring av förordning (EU) 2021/1060.

³⁴ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/2066 av den 19 december 2018 om övervakning och rapportering av växthusgasutsläpp i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och om ändring av kommissionens förordning (EU) nr 601/2012 (Text av betydelse för EES.)

³⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/956 av den 10 maj 2023 om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen.

med ett digitalt system (DIWASS) på EU-nivå. Detta är en del i implementering av EU:s reviderade avfallstransportförordning³⁶. Det nationella systemet består dels av en e-tjänst där verksamhetsutövare kan lämna in ansökningar för anmälningspliktiga transporter och registrera informationspliktiga transporter, dels ett system som utgör ett handlägningsstöd för Naturvårdsverkets handläggning av ärendet. Det nationella systemet utvecklas för att också integreras i Naturvårdsverkets e-tjänsteplattform med målsättningen att göra det enklare för verksamhetsutövare att hantera olika slags ärenden med Naturvårdsverket. Vi har påbörjat systemutveckling för gränsöverskridande transporter för att göra handläggningen enklare framöver.

Dialogen med näringslivets organisationer visar att vi överlag har ett ökat fokus på regelförenkling. Det finns samtidigt en förståelse för att regelförenkling behöver ske på alla nivåer från EU-nivån, då många EU-rättsakter i sig är detaljerade.

2.2.3 Regeringsuppdrag om insatser för industrins gröna omställning

Naturvårdsverket har i uppdrag att, tillsammans med Tillväxtverket, medverka i arbetet med regelförenkling och skapa förutsättningar för effektiva tillståndprocesser kopplade till beslut om industriell och urban symbios, med syfte att bidra till ökad cirkularitet. En Systemkartläggning av utmaningar och hävstänger med tyngdpunkt på industriell symbios har slutförts under 2025. Systemkartläggningen genomfördes i bred dialog med representanter från såväl stat, akademi, näringsliv, industriparker och science parks för att tydliggöra olika aktörers perspektiv samt skapa förutsättningar för att verka samordnat vid frågor som berör den övergripande samhällsomställningen.

I Naturvårdsverkets uppdrag ingår även att utveckla samverkan med berörda myndigheter. För uppdraget har en myndighetsgemensam arbetsgrupp och styrgrupp bildats. Därtill har en referensgrupp etablerats där representanter från bland annat akademi, näringsliv, Delegationen för Cirkulär Ekonomi, RISE, Statens energimyndighet, Vinnova, Integritetsskyddsmyndigheten, länsstyrelserna och kommuner ingår, i syfte att bredda samverkan till aktörer som i nuläget inte har ett utpekad uppdrag från regeringen att arbeta med frågan.

Uppdraget omfattar även att stötta och föra dialog med företag i den gröna omställningen för att minska dess resursanvändning samt klimat- och miljöpåverkan genom industriell symbios. Naturvårdsverket och Tillväxtverket har därför medverkat i olika forum för att gemensamt undersöka de lokala och regionala förutsättningarna för befintliga symbioskluster i Sverige. Med utgångspunkt i dessa dialoger och resultaten från Systemkartläggningen planerar Naturvårdsverket att under 2026 arbeta vidare med ett antal verksamhetsnära fallstudier inom olika industrigrenar.

³⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1157 av den 11 april 2024 om transporter av avfall, om ändring av förordningarna (EU) nr 1257/2013 och (EU) 2020/1056 och om upphävande av förordning (EG) nr 1013/2006.

3. Diskussion om metoder, hinder och möjligheter i arbetet med regelförenkling

3.1 Behov av att integrera mål för miljö, samhälle och konkurrenskraft i förenklingsinsatser

Både i Sverige och EU görs i dag insatser för att förenkla regler, som ett sätt att främja företagens tillväxt, konkurrenskraft samt innovations- och omställningsförmåga. Målen i den svenska förenklingspolitiken³⁷ handlar bland annat om att de samlade regelverken ska utgå från proportionalitet, kostnaderna för svenska företag som följer av regler ska minska, handläggningstider ska bli kortare och mer transparenta, förbättra förvaltningsmyndigheternas bemötande och service till företag, samt att öka andelen digitala kontakter mellan företag och det offentliga – med ett långsiktigt mål att företagen ska lämna en uppgift en gång till ett ställe.

Samtidigt ser vi att det geopolitiska och ekonomiska omvärldsläget präglas av ökad osäkerhet, snabbare förändringsförlopp och växande krav kopplade till säkerhet, beredskap och strategisk autonomi. Det pekar mot att miljöregler inte bör betraktas som isolerade sektorsfrågor, utan som en del av samhällets grundläggande infrastruktur för att bygga ett mer motståndskraftigt samhälle.

Naturvårdsverket välkomnar initiativ för att förenkla för företag och andra aktörer, men effekterna av förenkling beror på situation och hur det genomförs. Fel utformade förenklingsåtgärder kan försvåra att nå uppsatta miljö- och klimatmål och bidra till sämre konkurrenskraft på längre sikt, både för företag i Sverige och i EU som helhet. Vi vill betona att reglernas utformning och välfungerande system för efterlevnad är minst lika viktiga som reglernas omfattning eller målnivå. Konkurrenskraft behöver ses i relation till miljöskydd, innovationskraft, rättvisa konkurrensvillkor och samhällets långsiktiga förmåga att hantera förändringar, motstå störningar och upprätthålla samhällsfunktioner i ett mer osäkert

³⁷ Regeringens skrivelse 2021/22:3. En förenklingspolitik för stärkt konkurrenskraft, tillväxt och innovationsförmåga.

omvärldsläge. Det har myndigheten pekat på bland annat i vissa remissyttranden³⁸ under det senaste året.

3.1.1 Otydlighet och fragmenterade regler kan försämra marknadens funktion

Naturvårdsverket ser att många parallella förändringar, både i Sverige och på EU-nivå bland annat i Omnibus-arbetet, riskerar att göra systemet som helhet mindre förutsägbart för företag. Förändringarna behöver göras samordnade och transparenta.

Myndigheten har i yttrande över Europeiska kommissionens inre marknadsstrategi³⁹ pekat på att det behövs synlighet och förutsägbarhet av kommissionens planering av omnibus. Varje ändring behöver ses i ett helhetsperspektiv där nya regler håller ihop med tidigare lagstiftning, särskilt inom den europeiska gröna given.

Naturvårdsverket anser att förenklingar i vissa fall kan få motsatt effekt om de

- införs snabbt eller utan övergångstider, då företag får svårt att planera investeringar och anpassningar
- leder till bristande harmonisering mellan länder eller sektorer, då regler som varierar mellan marknader kan orsaka ökade kostnader
- ökar komplexiteten i IT-system och dataflöden.

Sammanfattningsvis ser vi att en snabb eller oplanerad förenkling riskerar att göra regelverket mer komplicerat i praktiken, vilket kan öka företagens faktiska kostnader. I en situation där ett osäkert omvärldsläge är det nya normala blir förutsebara, stabila och tydliga regelverk en viktig förutsättning för både näringsliv och samhällsfunktioner.

3.1.2 Förenklingar som sänker miljö- och klimatambitioner kan försvaga konkurrenskraften på längre sikt

Naturvårdsverket anser att förenklingar behöver utformas så att de inte straffar företag som redan har anpassat sig till miljö- och klimatkrav. Regelförenklingar riskerar annars i vissa fall att missgynna företag som har gjort investeringar och som är innovativa med hög miljö- och klimatambition.

Förenkling som på kort sikt sänker företagens regelbörda kan i vissa fall

³⁸ Se t.ex. Naturvårdsverket (2025). Yttrande över Europeiska kommissionens inre marknadsstrategi (UD2025/08837) (ärendenummer NV-25-031192). Naturvårdsverket (2025). Yttrande över SOU 2025:93 En robust skogspolitik för ett aktivt skogsbruk (LI2025/01500) (ärendenummer NV-25-041593). Naturvårdsverket (2026). Naturvårdsverkets synpunkter på EU-kommissionens förslag till miljöömnibus – skriftligt komplement till regeringens remisshearing 6 februari 2026 (ärendenummer NV-26-002996).

³⁹ Naturvårdsverket (2025). Yttrande över Europeiska kommissionens inre marknadsstrategi (UD2025/08837). Yttrande 2025-08-14. Ärendenummer NV-25-031192.

- minska avkastningen på tidigare hållbarhetsinvesteringar, vilket försämrar investeringsviljan i hela näringslivet och skapar osäkerhet
- skapa snedvriden konkurrens, där aktörer som inte investerat i ren teknik gynnas jämfört med företag som har gjort insatser
- försvaga omställningstakten, då incitamenten att utveckla ny teknik, metoder eller cirkulära affärsmodeller försvagas.

Naturvårdsverket framhåller att höga miljö- och klimatambitioner är konkurrensfördelar på sikt, när det driver teknikutveckling, resurseffektivitet och innovationsförmåga. En hög miljö- och klimatambition kan vara en konkurrensfördel för företag i Sverige och EU i förhållande till tredje land. Till exempel genom att svenska företag leder teknikutveckling inom cirkulär ekonomi, avfallshantering, hållbara material och utsläppsminskning som är globala konkurrensområden. En minskad miljöambition riskerar att försvaga EU:s interna marknad, med minskad efterfrågan på hållbara produkter och bromsade investeringar i ren teknik. Vi ser risk att feltänkta förenklingar kan leda till ökade systemkostnader över tid.

3.1.3 Förenkling bör vara systemförbättring

Naturvårdsverket ser vikten av att begreppet konkurrenskraft (som är centralt för regeringens förenklingspolitik) inte bara handlar om kortsiktiga kostnader. Förutsättningar för att stärka företagens konkurrenskraft handlar även om

- samhällets förmåga att hantera förändringar och motstå störningar
- förutsägbarhet
- stabila regelverk
- innovationsdrivande krav
- robust miljö- och klimatpolitik som minskar långsiktiga risker.

Myndigheten ser behov av att förenklingar ska bidra till att systemet som helhet fungerar bättre, inte bara till lägre kostnad på kort sikt. Regelförenkling bör handla om att göra det så enkelt som möjligt för dem vi är till för - samtidigt som vi håller fast vid vår ambition att ett starkt, framåtblickande miljöarbete bygger ett mer motståndskraftigt samhälle. Det pekar mot att förenkling bör handla om att sträva efter

- bättre digitala system
- samordnade rapporteringsflöden
- tydligare ansvarsfördelning
- vägledning som minskar behov av tolkningsarbete för berörda aktörer
- harmonisering på EU-nivå
- stabila och långsiktiga regler.

3.2 Metoder för att identifiera insatsområden för regelförenkling

Naturvårdsverket har med utgångspunkt i myndighetens tidigare och pågående arbete med regelförenkling genomfört en kartläggning av regelförenklingsbehov utifrån företagens perspektiv. Metoden för att inhämta regelförenklingsbehov har byggts på dialogmöten med branschorganisationer, en förstudie inom avfallsområdet, skriftliga källor och underlag samt inventering internt inom myndigheten. Vi har sammanställt cirka 80 förenklingsbehov eller -förslag som på olika sätt har framförts från branschföreträdare eller företag.

Vi har gjort övergripande bedömningar av de sammanställda förenklingsbehoven, sett till vilken påverkan dessa kan ha på olika typer av företag inom olika branscher. Naturvårdsverket har dock inte haft tillgång till underlag för att bedöma kvantitativt hur stora de utpekade regelbördorna är för företagen i dag. Vi ser att denna typ av konkreta underlag och samlad bild i de flesta fall inte heller finns hos branschorganisationer eller deras medlemmar. Denna brist på kunskap och underlag försvårar för myndigheten att göra objektiva och välavvägda bedömningar av vilka förenklingsinsatser som bör prioriteras.

Vid urvalet till handlingsplan har vi bland annat utgått från vilken rådighet som Sverige har över reglerna i fråga, om det redan pågår översyn eller förändring i regelverken (t.ex. genom andra statligt initierade utredningar) samt Naturvårdsverkets mandat och möjligheter att utreda och genomföra eventuella förenklingar. Vår bedömning är att de flesta av de sammanställda regelförenklingsbehoven på olika sätt har behandlats redan, fortfarande är under beredning hos Regeringskansliet (i fråga om förslag från bland annat Naturvårdsverket, andra myndigheter, Regeringskansliet och statliga utredningar) eller i vissa fall kan förväntas bli omhändertagna i andra pågående uppdrag.

Handlingsplanen som beskrevs i delredovisningen av uppdraget omfattar i flera fall utredning av möjliga regeländringar som behöver gå via förslag till regeringen. Vår kartläggning av regelförenklingsbehov pekar nämligen till största del mot behov av att ändra i lagar eller förordningar. Endast ett fåtal av de insamlade regelförenklingsbehoven rör Naturvårdsverkets egna föreskrifter och vi har inte mottagit något som rör myndighetens allmänna råd i vår kartläggning. Vissa av de utpekade föreskrifterna från Naturvårdsverket kommer att ingå i fortsatt utredning för att söka ändamålsenliga lösningar. I övrigt pekar flera branschorganisationer på behov av vägledning från bland annat Naturvårdsverket, som ett sätt att förenkla för företagen.

Vi konstaterar sammantaget att kartläggning, analys och urval av regelförenklingsinsatser beror till stor del på underlag från branschorganisationer och andra aktörer. Tydliga behovsbeskrivningar och förslag från branschaktörer, med konsekvensanalyser och referenser till ytterligare underlag, ger bättre förutsättningar för myndigheten att bedöma vad som kan och bör prioriteras för närmare utredning. Naturvårdsverket ser möjligheter att framöver dra nytta av Förenklingsrådets systematiska arbete med att samla in och sortera

förenklingsbehov och -förslag.⁴⁰ Det kan bli en källa för underlag för Naturvårdsverket och andra myndigheter, för att kunna identifiera insatsområden som bör prioriteras.

3.3 Metoder för att utreda och genomföra regelförenkling

Sett utifrån myndighetens erfarenheter, från bland annat genomförandet av utredningar inom handlingsplanen i detta regeringsuppdrag, konstaterar vi att arbetet med regelförenkling kräver att Naturvårdsverket använder sin breda kompetensbas, med både djupa sakkunskaper och systemförståelse, för att säkerställa att förenklingar stärker systemets funktion som helhet. Förenkling behöver göras med helhetsperspektiv, i nära samverkan med andra myndigheter och aktörer, och med förståelse för hur regler påverkar olika samhällsmål samtidigt.

Sammantaget ser vi att regelförenklingsåtgärder ofta behöver samma typ av kompetenser och medarbetare som är kritiska för andra nödvändiga löpande arbetsuppgifter inom myndigheten, samt för andra prioriterade insatser inom regelutveckling och digitalisering.

Vi bedömer att varje regelförenklingsinsats behöver utredas och genomföras utifrån sin kontext och med arbetssätt och metoder som anpassas efter situation och behov. En gemensam nämnare är dock behovet av konstruktiv dialog och samverkan med dem som berörs av reglerna. För Naturvårdsverkets del handlar det ofta om både företag och tillsynsmyndigheter. Vi ser utvecklingspotential på detta område, för att förbättra myndighetens förmåga att fånga upp och omsätta användarperspektiv från början till slut i förenklingsinsatser.

Naturvårdsverket ser utmaningar i att arbeta med regelförenkling när det behöver integreras med förändringar i digital infrastruktur. Det gäller särskilt när regeländringar kräver beslut av regering eller riksdag, då myndigheten inte själv kan förutse om eller när förslag går vidare till beslut. Det kan försvåra planering av arbetsinsatser och resursbehov för långsiktiga utvecklingsprocesser (som därtill ofta behöver samordnas med annat utvecklingsarbete inom digitalisering).

Sammantaget konstaterar vi att utredningar och utvecklingsarbete med förenklingssyfte är både tids-, kompetens- och resurskrävande för Naturvårdsverket. En förutsättning för att kunna bedriva långsiktiga och verkningfulla förenklingsinsatser är att myndigheten tilldelas tillräckliga medel för detta.

⁴⁰ Förenklingsrådet (2025). Förenklingsförslag. <https://forenklingsradet.se/forenklingsforslag.670.html> [tillgänglig 2026-02-11].

3.4 Begränsat nationellt utrymme när EU-rätten styr

Naturvårdsverket har begränsade möjligheter att som myndighet själv genomföra förenklingar i regelverk på klimat- och miljöområdet. Myndighetens föreskrifter, vägledningar med mera utgår i de flesta fall från EU-regelverk som på olika sätt har implementerats i Sverige. Vi är ofta för sent ute med att försöka förenkla på nationell nivå, när regelverk redan har tagits fram i internationella processer eller inom EU och satt ramar och ibland även detaljerade villkor. Förenklingsinsatser utifrån svenska förenklingsperspektiv behöver komma in tidigare i lagstiftningsprocesser i EU och andra internationella processer, redan innan det finns färdiga förslag.

Det är inte alltid tydligt för Naturvårdsverket vilka sakfrågor och i vilka forum där myndigheten särskilt bör bidra till insatser för att framhålla svenska perspektiv på bland annat förenklingsfrågor i tidiga regelutvecklingssteg. Det gör det samtidigt svårt att på ett systematiskt och proaktivt sätt hålla kontakter och inhämta perspektiv från experter inom näringslivet i konkreta regelutvecklingsfrågor, till underlag för sådana insatser.

Naturvårdsverket ser behov av att arbeta mer proaktivt med insatser för att framhålla svenska perspektiv på bland annat förenklingsfrågor i tidiga regelutvecklingssteg på miljö- och klimatområdet. Det kan handla om regelutveckling både inom EU och i internationella processer som globala FN-konventioner. Myndigheten vill undersöka hur våra arbetssätt kan utvecklas för att möjliggöra mer strategiska insatser, för att också möjliggöra ett mer systematiskt och proaktivt sätt att hålla kontakter och inhämta perspektiv från näringslivet i Sverige på strategiska regelutvecklingsfrågor i sådana forum. Se även prioriterade insatser på detta område i avsnitt 4.1.

3.5 Behov av mer öppna data och statlig samordning i fråga om digitalisering av regler

Vi konstaterar att Naturvårdsverket, liksom många andra myndigheter, har svårt att få överblick över alla de olika regelverk och krav som påverkar företag inom olika branscher. Det gör det svårt för myndigheten att analysera konsekvenser och att bedöma hur nya eller förändrade krav (på marginalen) påverkar den samlade regelbördan för företag. Denna typ av utmaning har lyfts fram bland annat i projektet Helhetsenkelt⁴¹ som utforskar nya arbetssätt för konsekvensutredning

⁴¹ Helhetsenkelt är ett projekt som drivs av Karlstads universitets Samhällsnytta AB driver sedan hösten 2024 ett projekt i samarbete med lantbrukare, myndigheter och intresseorganisationer. Projektet syftar till att minska den regelbörda som lantbrukare länge har upplevt som både kostsam och tidskrävande. <https://www.kau.se/samhallsnytta/uppdrag/pagaende-uppdrag/helhetsenkelt> [tillgänglig 2026-02-12].

med systemperspektiv, med fokus på lantbrukarnas situation. Näringslivets regelnämnd⁴² pekar i sina observationer angående myndigheternas delredovisning av uppdraget även på att myndigheter behöver ta ansvar för överlappande och krockande regelverk som andra myndigheter också är ansvariga för. Samtidigt efterfrågar många företag och branschorganisationer enklare och mer samlade sätt att hitta och förstå vilka regler från olika myndigheter som gäller för företag i olika typer av verksamheter och situationer.⁴³

Naturvårdsverket välkomnar regeringens beslut att göra Statistiska centralbyråns (SCB) dataregister avgiftsfritt och öppet, genom ändring i förordningen (1984:692) om det allmänna företagsregistret.⁴⁴ Vi har följt SCB:s utveckling av nya lösningar för att möjliggöra detta i praktiken, och vi ser fram emot att enklare kunna nyttja data om svenska företag i bland annat konsekvensutredningar framöver.

För att underlätta överblick och att hitta underlag för att analysera konsekvenser av nya eller förändrade regler ser Naturvårdsverket bland annat behov av mer öppna data från Regeringskansliet i fråga om remitterade förslag och remissyttranden från myndigheter och andra aktörer. Det skulle förbättra våra möjligheter att få överblick och hitta förslag, konsekvenser och synpunkter kopplat till tidigare utredningar och rapporter från olika myndigheter. Den typen av information finns i dag endast tillgänglig via API i fråga om statliga utredningar, vilket har nyttjats bland annat i Ekonomistyrningsverkets (numera Statskontoret) datalabb ”Hitta remissvar”⁴⁵. Ekonomistyrningsverket pekade i sin rapport om prototypen Hitta remissvar på att det finns mycket övrigt att önska vad gäller databeredskapen i det offentliga Sverige. Det behövs en ökad förståelse för att text är data, och att den behöver tillhandahållas i ett strukturerat och maskinläsbart format, som helst är möjligt att hämta via ett API. Först då går det att dra verklig nytta av den moderna AI-teknikens möjligheter att identifiera, analysera och generera text.

Naturvårdsverket ser därtill behov av att arbeta mer med att utforma regelverk digitaliseringsvänligt och på sikt skapa förutsättningar för automationsvänliga regelverk. Det kan vara särskilt relevant inom regelområden med hög digitaliseringspotential och påtalade behov från näringslivet om ökad automatisering. Vi noterar att andra myndigheter såsom Skatteverket och Livsmedelsverket redan har börjat utforska och utvecklar modeller och arbetssätt på denna front. Samtidigt ser vi behov av mer samordning inom staten och vägledning hur vi som myndighet bör arbeta med denna typ av frågor, enligt vilka standarder

⁴² Näringslivets regelnämnd (2025). NNRs Korta observationer angående Återrapporter 2025. Tillgängligt i Naturvårdsverkets ärende NV-05847-24.

⁴³ Se till exempel behov och förslag som har beskrivits av Nilsson, S. et al (2024). Metodutveckling för regelförenkling. Slutrapport för projekt. Hushållningssällskapet, HIR Skåne, VÄXA, SLU och LRF.

⁴⁴ Regeringskansliet (2025). SCB:s dataregister blir avgiftsfritt och öppet. Pressmeddelande från Finansdepartementet. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/05/scbs-dataregister-bli-avgiftsfritt-och-oppet/> [tillgänglig 2026-02-18].

⁴⁵ Ekonomistyrningsverket (2024). Vidareutveckling av applikationen Hitta remissvar. En tillämpning av text som data i staten och test av AI-verktyg. Rapport. Samverkansprojekt mellan Tillväxtverket och ESV. ESV 2024:22.

med mera. Vi konstaterar, sett utifrån bland annat Domstolsverkets rapport i *Uppdrag om en säker och effektiv tillgång till rättsinformation*⁴⁶, att det fortfarande saknas tydligt ansvar och gemensam riktning i de statliga myndigheternas arbete med digitalisering av rättsinformation.

⁴⁶ Domstolsverket (2025). Uppdrag om en säker och effektiv tillgång till rättsinformation. Rapport. Diarienummer DOV 2023/1555.

4. Uppdaterad handlingsplan med fortsatta insatser

Naturvårdsverket beskriver nedan prioriterade förenklingsinsatser enligt verksamhetsplan för 2026, samt därtill fortsatta insatser inom vissa teman i handlingsplanen inom regeringsuppdraget.

4.1 Prioriterade förenklingsinsatser enligt Naturvårdsverkets verksamhetsplan för 2026 och långsiktig inriktning

Naturvårdsverkets verksamhetsplan för 2026 och myndighetens långsiktiga inriktning mot 2030 innehåller insatser som bidrar till fortsatt förenkling för företag och andra aktörer. Verksamhetsplanen anger en långsiktig förflyttning mot att ”så långt det är möjligt göra det enklare för dem vi är till för. Genom att sätta användaren i centrum – oavsett om det är kommuner, företag, andra myndigheter eller oss internt som användare – skapar vi smidigare processer, tydligare stöd och bättre samarbete”. Verksamhetsplanen tar särskilt fasta på möjligheterna med digitalisering och nya arbetssätt för att skapa enkla och effektiva lösningar för att göra det enklare att leva upp till de regler som finns.

I verksamhetsplanen för 2026 lyfts tre myndighetsövergripande utvecklingsprojekt för verksamhetskritiska områden fram. Ett av dessa områden är samlad styrning av nya digitala lösningar för företagens miljörapportering (FMR) och tillsynsvägledning (se även avsnitt 2.2.1). Dessa arbeten väntas ge betydande förenklingar genom samordnade informationsflöden, minskad manuell rapportering och mer förutsebara datakrav.

Naturvårdsverkets verksamhetsplan lyfter fram ett antal resultatområden och målsättningar varav vissa har särskild relevans för förenklingsarbete:

- En effektiv myndighet, där vi fortsätter utveckla effektiva digitala arbetssätt, förbättra processer för rättssäkert och effektivt genomförande, samt säkerställer att implementering och genomförande av lagstiftning tar hänsyn till både myndighetens och berörda aktörers behov så att det blir enkla och effektiva lösningar. Kommunikation och kanaler utvecklas för förtroende och tillgänglighet.
- Kunskapsuppbyggnad, där datadrivna arbetssätt prioriteras för att underlätta uppdraget, inklusive tillsyn och tillsynsvägledning.

- Samordning och utveckling av styrmedel, där vi bland annat ska bidra till en fortsatt effektiv och förutsägbar miljöprövning⁴⁷, främja hållbar omställning av industrin och en utveckling mot ett klimatneutralt, resurseffektivt och cirkulärt samhälle.
- EU och internationellt arbete, där myndigheten samordnar och stödjer arbetet på uppdrag av regeringen och Sida för att bidra till att skapa genomslag för svenska prioriteringar internationellt och i EU. Vi analyserar regelförenklingsfrågor inom vissa internationella förhandlingsarbeten för att bidra till regeringens och Naturvårdsverkets förenklingsarbete, bland annat genom att kartlägga i vilka skeden och i vilka processer påverkan kring regelförenkling är möjlig och relevant inom internationella konventioner.
- Naturmiljö, friluftsliv och vilt, där digitalisering betonas genom utveckling av enkla och tillgängliga beslutstöd för naturvården.
- Klimat och luft, där genomförandet av EU ETS, ETS 2, CBAM och NOx-avgiften ska göras på ett sätt som säkerställer systemens miljöintegritet och samtidigt underlätta för näringslivet.
- Hållbart samhälle, med mål att bland annat främja resurseffektiva lösningar för samhällets resurser inklusive mark och avfall.

Utöver ovanstående exempel på prioriterade insatser och målsättningar har Naturvårdsverket flera pågående regeringsuppdrag som direkt eller indirekt till handlar om att så långt det är möjligt göra det enklare för dem vi är till för. Det rör sig bland annat om

- uppdrag till Naturvårdsverket, Folkhälsomyndigheten, länsstyrelserna, Tillväxtverket och Livsmedelsverket om vägledning, stöd och standardiserade underlag för utveckling av e-tjänster hos kommuner (NV-08032-24)
- uppdrag att genomföra insatser för industrins gröna omställning (NV-25-031122)
- uppdrag till Tillväxtverket, Naturvårdsverket m.fl. myndigheter att följa upp mål om handläggningstider samt om bemötande och service hos vissa myndigheter (NV-07829-22)
- uppdrag till Naturvårdsverket att lämna förslag till kompletteringar av EU:s förpackningsförordning i svensk rätt (NV-25-004563)
- uppdrag till Naturvårdsverket att inrätta ett system för utökad producentansvar för textil enligt EU:s avfallsdirektiv (NV-25-057557).

⁴⁷ Det är för övrigt noterbart att Naturvårdsverket enligt årsredovisning för 2025 har prioriterat hårt vilka ärenden vi engagerar oss i för att använda våra resurser så effektivt som möjligt. Vi har under 2025 deltagit med cirka 90 yttranden till prövningsmyndighet i mål och ärenden som rör prövning av miljöfarlig verksamhet. Vi har överklagat två mål till Mark- och miljööverdomstolen. Vi har inte underrättat regeringen om något ärende enligt 17 kapitlet 5 § miljöbalken.

4.2 Följa upp framställan med förslag på förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall

Naturvårdsverket har i februari 2026 lämnat en framställan till regeringen om förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall.⁴⁸ Myndigheten planerar under 2026 att följa den vidare hanteringen av förslagen och vid behov bistå Regeringskansliet i fråga om synpunkter som inkommer via en förväntad remittering. Om regeringen går vidare till att besluta om regeländringar enligt förslagen kommer Naturvårdsverket att behöva planera och genomföra utvecklingsinsatser i myndighetens digitala infrastruktur, samt därtill göra anpassningar i föreskrifter och vägledning. Det kommer även att behövas informationsinsatser för att nå ut till berörda aktörer om eventuella nya regler och sätt att rapportera.

4.3 Följa eventuella regeländringar om kommunalt avfall och anpassa vägledning

Naturvårdsverket planerar att under 2026 följa den vidare hanteringen av regeringens förslag som rör kommunalt avfall, med bakgrund i promemorian *Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi*⁴⁹. Naturvårdsverket kommer att anpassa och utveckla vägledning till följd av eventuella beslut om regeländringar. Vi bedömer att större vägledningsinsatser kommer behövas bland annat när det gäller förändrat ansvar för tillsyn, där länsstyrelsen förväntas ta över delar av det ansvar som idag ligger på kommunen. Vid ett förändrat ansvar för vissa strömmar av kommunalt avfall kommer också frågor kring rapporteringen av kommunalt avfall behöva hanteras (vilket kommunerna idag har ansvar för).

4.4 Fortsatt arbete med vägledning kring bedömningar av avfall, biprodukt och när avfall upphör vara avfall

Naturvårdsverket fortsätter under 2026 arbetet med att ta fram en förbättrad och utvecklad tillsynsvägledning gällande avfallsdefinitionen, biproduktsbegreppet

⁴⁸ Naturvårdsverket (2026). Förslag på förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall - Framställan om ändringar gällande transportdokument, anteckningsskyldighet och att lämna uppgifter till avfallsregistret. Skrivelse 2026-02-26. Ärendenummer NV-05847-24.

⁴⁹ Klimat- och näringslivsdepartementet (2024). Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi. Promemoria. KN2024/02249. 12 november 2024.

samt hur bedömningar bör göras när avfall upphör att vara avfall. Arbetet med att ta fram underlag för detta påbörjades under 2025 och kommer kunna användas för att utveckla vägledningen på området. Naturvårdsverket bedömer att en första del i en mer utvecklad vägledning kan tas fram och tillgängliggöras under 2026. Samtidigt utvecklar Naturvårdsverket också formerna för hur vi på bästa sätt kan nå olika aktörer med den vägledning som efterfrågas.

4.5 Planerad framställan med förslag om undantag från avfallsdirektivet

Naturvårdsverket planerar att lämna en framställan till regeringen under 2026, med beskrivning av respektive undantag i avfallsdirektivets artikel 2 och problemen som det svenska genomförandet har lett till. Framställan är tänkt att innehålla förslag på regeländringar med konsekvensutredning. Naturvårdsverket bedömer att undantagen som nämns i avsnitt 2.1.5 bör nyttjas fullt ut, vilket innebär att dessa flyttas från avfallsförordningen till miljöbalken. Vi bedömer att ett sådant genomförande innebär förenkling för de berörda typerna av verksamheter. Det skulle samtidigt förtydliga lagstiftningen för verksamheter och tillsynsmyndigheter.

5. Källförteckning

Betänkande 2025/26: MJU19 Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning.

Domstolsverket (2025). Uppdrag om en säker och effektiv tillgång till rättsinformation. Rapport. Diarienummer DOV 2023/1555.

Ekonomistyrningsverket (2024). Vidareutveckling av applikationen Hitta remissvar. En tillämpning av text som data i staten och test av AI-verktyg. Rapport. Samverkansprojekt mellan Tillväxtverket och ESV. ESV 2024:22.

Förenklingsrådet (2025). Förenklingsförslag.
<https://forenklingsradet.se/forenklingsforslag.670.html> [tillgänglig 2026-02-11].

Gunnar Fredriksson Miljöutredningar (2024). Förstudie avseende upplevd regelbörda inom avfallsområdet. November 2024. Förstudie på uppdrag av Naturvårdsverket (tillgänglig som underlag i ärende NV-05847-24).

Gunnar Fredriksson miljöutredningar (2025). Hur vägleder andra länder om avfallsdefinitionen, biprodukt och när avfall upphör att vara avfall? En studie på uppdrag av Naturvårdsverket.

Klimat- och näringslivsdepartementet (2024). Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi. Promemoria. KN2024/02249. 12 november 2024.

Klimat- och näringslivsdepartementet (2024). Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Naturvårdsverket. Regeringsbeslut 2024-12-05. Ärendenummer KN2024/02374.

Klimat- och näringslivsdepartementet (2025). Uppdrag till Naturvårdsverket att lämna förslag till kompletteringar av EU:s förpackningsförordning i svensk rätt. Regeringsbeslut 2025-02-27. KN2024/02627 och KN2025/00532.

Klimat- och näringslivsdepartementet (2026). Framställning från Naturvårdsverket om förlängd tid för uppdraget att utarbeta riktlinjer för resurseffektiv hantering av schaktmassor och ändring av uppdraget. Regeringsbeslut 2026-01-22. Ärendenummer KN2026/00025.

Naturvårdsverket (2018). Behov av översyn av genomförandet av avfallsdirektivets undantag i svensk rätt. Hemställan. Ärendenummer NV-08045-17. Och Naturvårdsverket (2022). Hanteringen av schaktmassor och annat naturligt förekommande material som kan användas för anläggningsändamål. Redovisning av regeringsuppdrag. Ärendenummer NV-01151-21.

Naturvårdsverket (2022). Hantering av schaktmassor och annat naturligt förekommande material som kan användas för anläggningsändamål. Redovisning av regeringsuppdrag. Skrivelse 2022-05-31. Ärendenummer NV-01151-21.

Naturvårdsverket (2025). Arbete pågår med en standardiserad e-tjänst för anmälningar av miljöfarlig verksamhet. <https://www.naturvardsverket.se/om->

[oss/regeringsuppdrag/pagaende-regeringsuppdrag/utveckla-e-tjanstoc-h-vagledning-for-att-forenkla-anmalningar-av-miljofarlig-verksamhet/arbete-pagar-med-en-standardiserad-e-tjanst-for-anmalningar-av-miljofarlig-verksamhet/](https://www.naturvardsverket.se/om-oss/regeringsuppdrag/pagaende-regeringsuppdrag/utveckla-e-tjanstoc-h-vagledning-for-att-forenkla-anmalningar-av-miljofarlig-verksamhet/arbete-pagar-med-en-standardiserad-e-tjanst-for-anmalningar-av-miljofarlig-verksamhet/) [tillgänglig 2026-02-04].

Naturvårdsverket (2025). Förslag till kompletteringar av EU:s förpackningsförordning i svensk rätt. <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/regeringsuppdrag/pagaende-regeringsuppdrag/uppdrag-till-naturvardsverket-att-lamna-forslag-till-kompletteringar-av-eus-forpackningsforordning-i-svensk-ratt/> [tillgänglig 2026-02-04].

Naturvårdsverket (2025). Naturvårdsverkets kartläggning och handlingsplan för att utreda möjliga regelförenklingar. Delredovisning av regeringsuppdraget att förenkla regelverk i syfte att minska regelbördan för företag (regeringsbeslut KN2024/01546). Skrivelse 2025-03-06. Ärendenummer NV-05847-24.

Naturvårdsverket (2025). Yttrande över Europeiska kommissionens inre marknadsstrategi (UD2025/08837) (ärendenummer NV-25-031192),

Naturvårdsverket (2025). Yttrande över SOU 2025:93 En robust skogspolitik för ett aktivt skogsbruk (LI2025/01500). Ärendenummer NV-25-041593.

Naturvårdsverket (2025). Naturvårdsverkets yttrande över promemorian Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi (KN2024_02249). Yttrande 2025-02-06. Ärendenummer NV-08397-24.

Naturvårdsverket (2026). Förslag till författningsändringar till följd av EU:s reviderade avloppsvattendirektiv. Redovisning av ett regeringsuppdrag. Skrivelse 2026-01-29. Ärendenummer NV-09545-24.

Naturvårdsverket (2026). Förslag på förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall - Framställan om ändringar gällande transportdokument, anteckningsskyldighet och att lämna uppgifter till avfallsregistret. Skrivelse 2026-02-26. Ärendenummer NV-05847-24.

Naturvårdsverket (2026). Nu fortsätter arbetet för att skapa digitala lösningar för tillsynsvägledning. Tillsynsvägledning. Tillsyn enligt miljöbalken. <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/miljobalken/tillsyn-enligt-miljobalken/digitala-losningar-for-tillsynsvagledning/> [tillgänglig 2026-02-04].

Naturvårdsverket (2026). Nytt system för företagens miljörapportering. <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/regeringsuppdrag/slutredovisade-regeringsuppdrag/nytt-system-for-foretagens-miljorapportering/> [tillgänglig 2026-02-24].

Naturvårdsverket (2026). Naturvårdsverkets synpunkter på EU-kommissionens förslag till miljöomnibus – skriftligt komplement till regeringens remisshearing 6 februari 2026. Ärendenummer NV-26-002996.

Nilsson, S. et al (2024). Metodutveckling för regelförenkling. Slutrapport för projekt. Hushållningssällskapet, HIR Skåne, VÅXA, SLU och LRF.

Näringslivets regelnämnd (2025). NNRs Korta observationer angående Återrapporter 2025. Tillgängligt i Naturvårdsverkets ärende NV-05847-24.

Regeringen (2025). Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning. Lagrådsremiss. Stockholm en 11 december 2025.

Regeringens proposition. Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning. Prop. 2025/26:108. Stockholm den 29 januari 2026.

Bilaga: Uppdraget



Regeringen

Regeringsbeslut

2024-07-18
KN2024/01546

13
1 bilaga

Klimat- och näringslivsdepartementet

Adressater:
Se bilaga 1

Uppdrag att förenkla regelverk i syfte att minska regelbördan för företag

Regeringens beslut

Regeringen ger de statliga myndigheterna som framgår av bilagan i uppdrag att se över och förenkla egna föreskrifter och allmänna råd och att lämna förslag beträffande lagar och förordningar inom sina verksamhetsområden, i syfte att minska regelbördan för företag.

Myndigheterna ska lämna en delredovisning senast den 15 mars 2025 och en slutredovisning senast den 15 mars 2026 till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) med kopia till Tillväxtverket.

Regeringen ger Tillväxtverket i uppdrag att erbjuda metodstöd till de myndigheter som omfattas av uppdraget och att ta fram en sammanfattande analys av de redovisningar som berörda myndigheter lämnar. Tillväxtverket ska lämna en delredovisning senast den 30 april 2025 och en slutredovisning uppdraget senast den 30 april 2026 till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet). Slutredovisningen ska innehålla rekommendationer om vidare åtgärder.

För uppdraget får varje myndighet under 2024 använda 833 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 24 Näringsliv för budgetåret 2024 uppförda anslaget 1:5 *Näringslivsutveckling*, anslagsposten 1 Näringslivsutveckling - del till Kammarkollegiet. För 2025 beräknas varje myndighet få använda 833 000 kronor från samma anslag. Medlen betalas ut årligen efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 29 november respektive år.

Telefonväxel: 08-405 10 00
Webb: www.regeringen.se

Postadress: 103 33 Stockholm
Besöksadress: Herkulesgatan 17
E-post: kn.registrator@regeringskansliet.se

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2026 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Medel får användas för programanknutna kostnader.

Regeringen beräknar att totalt 10 miljoner kronor kommer att avsättas för uppdraget för 2025, under förutsättning att Riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

Närmare beskrivning av uppdraget

I uppdraget ingår att kartlägga och analysera behov av och möjligheter till regelförenklingar, i syfte att minska regelbördan för företag. Med regelbörda avses bland annat kostnader för företag som följer av lagar, förordningar och andra föreskrifter. Det innefattar administrativa kostnader, men även fullgörandekostnader som produktions- och investeringskostnader, samt alternativkostnader. Alternativkostnader följer bland annat av regler som minskar handlingsutrymmet för företag att utforma och utveckla verksamhetsformer och produkter, vilket kan vara särskilt hämmande för innovation. Regelförenkling ska bidra till att utforma enkla och tydliga regelverk som främjar företagets konkurrenskraft och tillväxtförmåga. Arbetet ska utgå från företagets perspektiv, förutsättningar och behov.

Kartläggningen ska identifiera de regelverk inom myndigheternas verksamhetsområden som är mest betungande för företag och där behovet av förenklingsåtgärder är störst.

Myndigheterna ska med utgångspunkt i kartläggning och analys se över och förenkla egna föreskrifter och allmänna råd. Förenklingar av egna föreskrifter och allmänna råd ska prioriteras. Om verkningsfulla förenklingsåtgärder kräver ändringar av lagar och förordningar inom myndighetens verksamhetsområde, ska myndigheterna lämna förslag på sådana ändringar. Förslag som avser ändringar i lag och förordning ska löpande överlämnas till ansvarigt departement (med kopia till Klimat- och näringslivsdepartementet). Myndigheterna ska göra erforderliga konsekvensanalyser i enlighet med gällande förordningar samt avvägningar

mot de mål och syften regelverken ska uppnå. Här ingår även att där relevant beakta riskerna för att företag utnyttjas av kriminella, som ett led i brottslighet och används för olika typer av brottsupplägg. Åtgärder och förslag ska vara förenliga med EU-rätten och åtaganden i internationella konventioner.

Vid uppdragets genomförande ska myndigheterna beakta hur regelverk kan påverka handläggningstider, service och bemötande samt möjliggöra automation, digitala tjänster och förenklat uppgiftslämnande för företag.

Myndigheterna bör där så är relevant samverka i uppdragets genomförande för att identifiera behov av och möjligheter till förenklingar som berör regelverk inom flera myndigheters verksamhetsområden. Myndigheterna kan vid behov inhämta stöd av Tillväxtverket vad gäller metoder och arbetssätt för regelförenkling. Dialog med berörda företag, branschorganisationer och andra relevanta intressenter ska ske för att identifiera behov av regelförenkling och förslag till åtgärder.

Myndigheterna ska i sin delredovisning senast den 15 mars 2025 redogöra för resultatet av kartläggning och analys med en handlingsplan för uppdragets genomförande. Myndigheternas slutredovisning ska lämnas senast den 15 mars 2026. I den ska myndigheterna redogöra för genomförda regelförenklingar och lämnade förslag, förväntade effekter för företag, samt metoder, hinder och möjligheter i arbetet med regelförenkling. I slutredovisningen ska det också finnas en uppdaterad handlingsplan med förslag om fortsatta insatser.

Tillväxtverket ska erbjuda möjligheter till erfarenhetsutbyte och stöd avseende metoder och arbetssätt för regelförenkling för de myndigheter som omfattas av uppdraget. Tillväxtverket ska i en delredovisning senast den 30 april 2025 lämna en sammanfattande analys av de kartläggningar som har genomförts av berörda myndigheter. Tillväxtverket ska lämna en slutredovisning av uppdraget senast den 30 april 2026. Slutredovisningen ska innehålla en sammanfattande analys av de åtgärder som redovisats av berörda myndigheter, förväntade effekter för företag samt rekommendationer för det fortsatta arbetet. Rekommendationerna ska avse såväl de berörda myndigheternas som regeringens arbete.

Skälen för regeringens beslut

Målet för näringspolitiken är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag. Sverige behöver kraftigt minska företagens regelbörda. Lagar och myndighetsregler är idag ett av de främsta tillväxthindren för små och medelstora företag. För att skapa tillväxt och arbete behöver företagen kunna fokusera på sin kärnverksamhet. Förenklingsarbetet ska vara en integrerad del av myndigheternas arbete med målet att stärka och påskynda arbetet med regelförenklingar, bland annat genom en kontinuerlig och systematisk översyn av regelverk som berör företag. Samtidigt behöver regelverken vara utformade så att det kan förbyggas och motverkas att företag används som brottsverktyg av kriminella.

Inriktningen för regeringens förenklingspolitik framgår bland annat av skrivelsen En förenklingspolitik för stärkt konkurrenskraft, tillväxt och innovationsförmåga (skr. 2021/22:3).

Enligt Tillvästverkets rapport Regler som påverkar företagens kostnader och konkurrenskraft 2022 uppskattas företagens årliga kostnader till följd av nya och ändrade regler ha ökat med sammanlagt ca 1 miljard kronor under 2022 varav ca 620 miljoner kronor avser företagens administrativa kostnader.

På regeringens vägnar

Ebba Busch

Karl Westberg